

1 § Avsägelser

Andre vice talmannen meddelade
att *Fredrik Schulte* (m) avsagt sig uppdraget som ledamot i skatteutskottet,
att *Lars Hjalmered* (m) avsagt sig uppdraget som ledamot i utbildningsutskottet,
att *Mats Gerdau* (m) avsagt sig uppdraget som suppleant i socialutskottet samt
att *Jessica Polfjärd* (m) avsagt sig uppdraget som suppleant i skatteutskottet och utbildningsutskottet.

Kammaren biföll dessa avsägelser.

2 § Anmälan om kompletteringsval till utskott

Andre vice talmannen meddelade att Moderata samlingspartiets riksdagsgrupp på grund av uppkomna vakanser anmält *Jessica Polfjärd* som ledamot i skatteutskottet, *Fredrik Schulte* som ledamot i utbildningsutskottet, *Lars Hjalmered* som ledamot i miljö- och jordbruksutskottet och som suppleant i utbildningsutskottet samt *Gustav Nilsson* som suppleant i skatteutskottet och socialutskottet.

Andre vice talmannen förklarade valda till

ledamot i skatteutskottet
Jessica Polfjärd (m)

ledamot i utbildningsutskottet
Fredrik Schulte (m)

ledamot i miljö- och jordbruksutskottet
Lars Hjalmered (m)

suppleant i utbildningsutskottet
Lars Hjalmered (m)

3 § Anmälan om återtagande av plats i riksdagen

Andre vice talmannen meddelade att *Hillevi Larsson* (s) skulle återta sin plats i riksdagen från och med den 17 oktober, varigenom uppdraget som ersättare skulle upphöra för Rose-Marie Carlsson.

Svar på interpellation

4 § Svar på interpellation 2009/10:21 om polisen i Söderhamn och Gävleborg

Anf. 1 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Fru talman! Åsa Lindestam har frågat mig hur polisen ska kunna arbeta långsiktigt förebyggande mot bakgrund av den resursfördelning mellan poliser och civilanställd personal som har gjorts i Söderhamn och Gävleborg.

Polisens möjligheter att utföra sina uppgifter är nu bättre än någonsin tack vare de stora satsningar som regeringen har gjort de senaste åren. Med de förslag som vi nyligen har lagt fram i budgetpropositionen för 2010 har polisen under den här mandatperioden fått ett sammanlagt tillskott på 2,4 miljarder kronor i varaktig anslagsökning. Dessutom tillförs mer än 900 miljoner kronor i extra medel 2009. De här tillskotten saknar motstycke i modern tid.

Med satsningen på polisen följer också tydliga krav på att det ökade antalet poliser ska leda till ett bättre verksamhetsresultat. Polisen ska bli bättre på att såväl förebygga brott som utreda dem när de har inträffat. En ökad polisiär synlighet och närvaro i alla delar av landet är viktiga delar av polisens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete.

Resursförstärkningarna ska komma hela polisorganisationen till godo. Under mandatperioden har antalet poliser och civilanställda i Polismyndigheten i Gävleborgs län ökat. I år har de fått 37 nya aspiranter. Det skapar goda förutsättningar för att bedriva långsiktigt förebyggande arbete.

Anf. 2 ÅSA LINDESTAM (s):

Fru talman! Tack, ministern, för svaret! Jag vill ta upp den här diskussionen här och nu, inte för att jag egentligen tror att Söderhamn är unikt utan för att Söderhamn kan vara ett gott exempel på vad som kan hända ute i landet när budget läggs fram och saker inordnas under den.

Polisen i Söderhamn gör ett väldigt bra jobb. Jag har varit ute tillsammans med poliser och sett hur de gör. Jag ser att ungdomarna känner igen polisen med både för- och efternamn. De är inga okända människor, utan tvärtom känns det som att de är kamrater som finns där och som styr upp så att det blir bra, på vardagarna men också på kvällar och helger.

Bekymret är följande. Om det skulle inträffa en vardag, kanske vid två- eller tretiden på eftermiddagen, att det finns en överförfriskad person i Söderhamn – det händer, det har jag sett – får poliser ställa sig inför två val. Det ena är att de själva tar hand om personen, skjutsar till häktet, sätter sig utanför och vaktar till dess att personen inte längre är så överförfriskad och kan släppas. Det andra är att sätta personen i fråga i en bil och köra fem mil i väg till Hudiksvall eller möjligtvis till Bollnäs som också ligger ungefär fem mil bort. Det tar 45 minuter. Sedan ska man skrivas in på det stället, det har en halv timme, och så tillbaka igen, 45 minuter. Det tar ett par timmar, kanske två och en halv timme till och med, att göra det. Det är olyckligt.

Det som ytterligare tillkommer är att när personen i fråga nyktrar till ska han eller hon hämtas. Det blir samma restid igen, två timmar. Alltså tappar vi poliser i staden under kanske fyra timmar när detta inträffar en vardag. Man kan inte samla ihop dem och säga: Nu tar vi dem i en klump och kör i väg. Det här måste göras en och en.

I Söderhamn har vi försökt göra många saker. Vi har bland annat ett ungdomslyft på gång, där man satsar mycket på beteendevetare, psykologer, stadsvandrare, frivilligorganisationer som är ute och går på gatorna på kvällar och helger. Det har fungerat väldigt bra. Det är trots allt stökigare på kvällar och helger, och det kan inträffa att man behöver köra någon till häkte.

Vi har gått igenom en eklut i Söderhamn. Vi drog ned på våra resurser väldigt mycket för något år sedan, och nu är vi nere på bottennivån. Hur ska man kunna hantera arrestkostnaden? Jag tror att ministern och jag är överens om att poliser behövs ute på gator och torg och inte inne i arrestlokalen. Låt dem som är bäst lämpade för de arbetsuppgifterna utföra dem.

Vi vill ha ett bättre resultat, vi vill förebygga och vi vill att polisen får utreda så att det inte händer saker. Vi vill att det ska vara en synlig närvaro. Men hur ska vi kunna nå det när det blir så olyckligt att man tar bort de civila tjänsterna? Låt säga att resurserna ökar i Gävleborg, men de hamnar inte under kontot för arrestbevakare utan i stället under andra civila tjänster, som vi också så väl behöver. Jag menar inte att dessa civilanställda gör ett sämre jobb eller att de borde användas på annat sätt. Men just arrestbevakning ställer till det för oss i Söderhamn.

Anf. 3 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Fru talman! Först vill jag tacka Åsa Lindestam för att hon tar upp den konkreta problematik som man lokalt många gånger står inför. Söderhamn är unikt på många sätt därför att det finns en kreativitet där och man har löst många problem under de senaste åren, vill jag ändå säga.

I de här bygderna har man inte en bemanning som är oändlig. Det innebär att i enstaka situationer – Åsa Lindestam beskriver en sådan – kan man få väldigt svåra val att göra. Gör man ett omhändertagande tar det tid på ett eller annat sätt. Att ha någon i arresten är någonting som kostar resurser för polismyndigheten likaväl som att transportera i väg någon.

Även här i Stockholm har vi ett problem. När polisen gör ett ingripande tar det tid för polisen att åka tillbaka och avrapportera. Det kan vara under cirka två och en halv timme som poliserna är tagna från gatan därför att avrapporteringsrutinerna är som de är. Det är därför som det är

så otroligt viktigt med den stora satsning som regeringen gör. Vi jobbar med att hitta nya avrapporteringsrutiner men också för att hitta bättre sätt att lösa de praktiska problemen.

När det då gäller valen lokalt måste det naturligtvis vara polisen i Gävleborg som gör de konkreta valen och lägger upp verksamheten. Och det är så att Gävleborgsmyndigheten har fått fler poliser och fler civilanställda under den här perioden. Jag tror inte att det räcker till men att det är bra mycket bättre än vad det hade varit om vi inte hade gjort den här satsningen.

Det har också i Gävleborg gjorts en hel del omorganiseringar därför att just Gävlemyndigheten har haft ganska stora ekonomiska problem, inte minst i år. Jag vågar påstå att det tillskott som vi nu tillför är oerhört välkommet och helt nödvändigt i Gävleborgsmyndigheten och i många andra myndigheter. Det har också varit nödvändigt att inte bara skicka in miljarder efter miljarder i polisorganisationen utan att göra en genomlysning av hur effektivt pengarna används.

Sedan har vi diskussionen om huruvida poliser ska sitta arrestvakt. Ja, det kan man fundera över. Det är många uppgifter som man önskar att civil personal kunde användas till. En del av bevakningen av överförfriskade och drogade skulle jag önska kunde tas om hand inom den kommunala organisationen eller någon annanstans, för det kräver ju också en medicinsk hantering ibland, i synnerhet om det är fråga om ett kombinationsmissbruk. Där är vi inte än. Det gjordes utredningar för några år sedan, men de klarade inte av att hitta en lösning. Det gör att man måste ha en bevakning i arresten, och den utförs ibland av polis. Det behöver inte vara fel. Men det är klart att det är bra mycket bättre om man kan klara det med civil personal.

Som sagt: Jag kan inte åstadkomma de lokala lösningarna. Men vad regeringen har som ansvar att göra är att se till att myndigheterna får tillskott av resurser och försöka hitta lösningar som är bra.

En sak som man har gjort i Gävleborgsmyndigheten, som har diskuterats och som jag tror är bra, är kombinationslösningar i samarbete med kommuner för att öka tillgången till poliskontor för medborgarna. Jag vet också att länspolismästaren är oerhört engagerad för att på olika sätt hitta kreativa lösningar.

Jag ifrågasätter inte att problemen finns, och vi arbetar med dem. Men jag konstaterar att utan regeringens väldigt stora satsning på polisen och den budget vi har lagt fram skulle situationen ha varit bra mycket värre, inte minst i glesbygdslän. Gävleborg är i delar ett sådant län, men det har också storstadsproblematiken, så det är ett komplext område att arbeta med.

Anf. 4 ÅSA LINDESTAM (s):

Fru talman! Tack ministern! Jag noterade att ministern i förra inlägget sade att satsningen i dag saknar motstycke. Då vill jag berätta att sedan förra mandatperioden sitter jag i försvarsutskottet och är mycket medveten om pengar. Förra mandatperioden gick jag med på att oändligt mycket pengar, tyckte jag då, överfördes till polisen. Vi flyttade alltså över massor av pengar. Under förra mandatperioden avsatte vi 5 miljarder till polis- och åklagarmyndighet, varav 2,7 miljarder riktade direkt dit, och tillsatte också 4 000 nya poliser. Så saknade motstycke tror jag

att också det gjorde. I vår skuggbudget i år, i vårt andra förslag, föreslår vi också 100 miljoner mer till polisen.

Jag har pratat lite med poliser i olika delar av landet. De säger att de upplever det som kommer just nu som ett temporärt överskott, att det inte finns en långsiktighet. De törs inte riktigt lita på siffrorna. De vill ju verkligen vara ute på gator och torg. De vill inte sitta som arrestvakter som en huvudsaklig syssla utan vara ute och arbeta brottsförebyggande. Jag måste säga att de verkligen gör ett gott jobb. De är ute på skolor och träffar ungdomar, och det har så stor betydelse. Vi vet att när polisresurserna minskar, och då menar jag också i synlighet, ökar ungdomsrånen. Det finns alltså en stor orsak till att de måste få vara ute på skolorna och prata om det här. Samtidigt vet vi att klyftorna i samhället, som i dag ökar, gör att brottsligheten ökar. Det borde vi jobba betydligt mer med. Det är fler anmälda brott i dag än någonsin. Trenden är att de kommer att öka, har jag förstått när jag läst statistiken.

Att jämföra Stockholm och Söderhamn är en omöjlighet, tycker jag. Och jag förstår inte riktigt hur det kan ta två och en halv timme från gripande till avrapportering när polisstationerna i Stockholm ligger så tätt. I så fall måste man se över om avrapporteringarna är svårare att göra i Stockholm än i Söderhamn. Det kan vara något att titta på.

Vi måste alltså lösa bekymren så att de som har kompetensen för att vara ute på gator och torg och bemöta våra ungdomar på ett bra sätt ska vara där, både poliser och andra, som ministern också har uppmärksammat att vi gör i Söderhamn. Det är det enda sättet som finns att göra. Att poliser stänger in sig på en polisstation för att bevaka ett häkte är inte vad någon av oss önskar, utan det här måste lösas. Och jag vet att i Söderhamn har man inte haft anställda personer som arrestvakter, utan man har tagit in personal med timanställning. Man har löst det så att människor som haft möjlighet att komma ifrån eller haft en annan typ av arbete har ställt upp på kvällar och helger. Det kan inte vara några jättesummor som det har kostat. Trots det är budgeten nu nere i botten. Ekluten har passerats, och det finns inget mer att ta av. Polisen på den centrala orten är tvungen att ta bort de timanställda civilanställda, eftersom det här kräver att människor finns på plats.

Anf. 5 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Fru talman! Det är så att den satsning som regeringen gör nu saknar motstycke. Det visar vilken räkneövning vi än skulle göra, så det kan vi strunta i att tala om nu och gå mer in på det konkreta.

Det är relevant att jämföra Stockholm och Gävleborg i den mening som jag gjorde, nämligen att polisens avrapporteringssystem är oerhört krångligt och tidsödande, oavsett om man jobbar i Gävleborg eller i Stockholm. Det gör att det tar väldigt lång tid när poliser skriver in olika rapporter och annat. Bakgrunden till det är att det under många år inte har gjorts något. Nu pågår ett arbete för att förenkla och effektivisera avrapporteringen, så att poliser inte ska använda viktig tid till att sitta och knattra in rapporter på datorer, när de borde vara ute bland ungdomar och andra. Men det kommer att ta lite tid eftersom väldigt lite har gjorts.

Det är riktigt att man har hyrt in timanställda. Men det är så, oavsett vilken myndighet vi pratar om, att har man resursbekymmer – orsakerna till att just Gävleborg har haft det kan vi diskutera länge, men det har

Prot. 2009/10:15
16 oktober

Svar på interpellation

varit specifika problem där – har man inte råd att anlita utomstående hjälp för olika uppgifter som polisen har. Polisen har ansvar för dem som man har i arresten, och då är man tvingad att klara det med egen personal, civilanställda eller poliser. Gävleborgsmyndigheten har fått fler poliser och fler civilanställda. Det är klart att poliser inte tycker att det är den bästa av uppgifter att sitta och bevaka i arresten, men det finns många arbetsuppgifter som man kan utföra samtidigt som man sitter och bevakar en person, om man är lite kreativ.

Jag ifrågasätter inte att man har vidtagit ett antal åtgärder mot problemen. Men vad riksdagen måste vara klar över är att vi har gjort en oerhört stor satsning, och den riktas till hela landet. Och vi ökar antalet anställda och budgeten i Gävleborgsmyndigheten och andra för att de lokalt ska kunna använda medlen till de mest kreativa lösningarna. Det är väldigt viktigt.

Det är också Gävleborgsmyndighetens egen bedömning att de åtgärder man har vidtagit inte har gett några mätbara negativa effekter på det brottsförebyggande arbetet. Tvärtom har man en av de största minskningarna av antalet anmälda brott just i Gävleborg. Man har alltså ett ganska bra resultat jämfört med andra polismyndigheter vilket tyder på att man har just det som Åsa Lindestam säger, duktiga poliser som arbetar i Gävleborgsmyndigheten.

Det är otroligt viktigt att se problematiken att polisen har ett komplext uppdrag. Det gäller då att hitta praktiska och bra lösningar. Jag tror att det är skillnad på att organisera verksamheten i ett landsbygdspräglat område och att göra det i en stor tätort. Det gör att det måste finnas skillnader. Det är därför jag är lite försiktig med att sitta i Stockholm och berätta för Söderhamnspolis eller Svegpolis eller Malmöpolis exakt hur de ska göra, för jag tror att kunskaperna finns där.

Vi levererar dock resurser, och vi försöker leverera förenklingar och strukturellt stöd, typ bättre datorsystem och annat. Riksdagen har en stor uppgift att hjälpa till i det arbetet. De 100 extra miljoner som Socialdemokraterna anslår skulle inte hjälpa Gävleborg i detta avseende, för att de är märkta för kontaktpoliser i förorter och GOB-satsning, det vill säga grov organiserad brottslighet. Det är viktigt i sig, men det skulle inte lösa det problem interpellationen tar upp.

Anf. 6 ÅSA LINDESTAM (s):

Fru talman! Jag inser att det finns en massa civilanställda på plats. Jag såg siffror från 2007 och 2008. Det var 140 anställda 2007 och 142 stycken 2008. Det hade alltså ökat med två stycken.

Jag tror dock att man också behöver andra yrkeskategorier. Receptionister och personaladministratörer behövs absolut men också strateger som ser till att man gör rätt saker hela tiden.

Jag vill knyta an till ett annat bekymmer. Vi bestämde för länge sedan att läkarsekreterarna skulle försvinna och att läkarna själva skulle skriva sina journaler. I dag kan vi säga att det inte var rätt beslut att låta våra läkare sitta och skriva, utan man ska nog göra det man är bäst på. Jag tycker fortfarande att polisen ska vara ute så mycket som möjligt.

Ett annat bekymmer till följd av detta är att övertiden minskar och att folk på sikt sliter ut sig. Just nu finns inga varsel i Gävleborg, och det är jag tacksam för och hoppas att det inte kommer några heller. Det var

dock så knapert så att ramen för polisen i Gävleborg kom bara för ett halvår. Man fick en ram i budget som bara lades på första halvåret, och sen fanns det länge inte något för andra halvåret. Nu är den levererad, men det är klart att det skapar oro i systemet.

Jag önskar att man skulle titta över och minska de administrativa rutinerna om det går. Det vore självklart det bästa. Ute i glesbygd, i Söderhamn, händer det saker hela tiden. Då behöver vi ha poliserna synliga för att i första hand förebygga men också för att ta hand om de personer som behöver tas om hand.

Anf. 7 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Fru talman! Jag tror att Åsa Lindestam och jag är helt överens om att vi ska ha fler olika professioner inom polisen. Det är otroligt viktigt. Det som dock framför allt har varit uppdraget under denna period har varit att öka antalet poliser, för just i bygder som Gävleborg eller Jämtland, som jag själv kommer från, vet jag att det är trångt om resurser. Det är långa avstånd, det tar mycket tid och i vissa situationer kan polisen inte komma. Då måste vi öka antalet personer. Därför är det bra att Gävleborg har fått 37 nya aspiranter i år. Det kan jämföras med Dalarna som har fått 34 eller Jämtland som fått 11. Det har ändå varit en substantiell ökning.

Det är också viktigt att se de svårigheter som har varit under innevarande år. Vi valde att inte lägga ut alla resurser fullt ut under 2009 eftersom vi har ökat så mycket på polisbudgeten. Samtidigt satte vi in många undersökningar för att ta reda på hur pengarna används, var de behövs och hur vi ökar effektiviteten med informationen till länspolismästarna att de kommer att få resurser.

Rikspolisstyrelsen valde att inte lägga ut budget för mer än ett halvår; det var deras beslut. Man gjorde så för att man vet att det händer saker i de olika myndigheterna, och det är svårt att flytta mellan myndigheterna om man har lagt ut hundra procent. Därför valde man att göra det halvårsvis. Detta har diskuterats mycket inom polisorganisationen, men det var deras beslut.

När vi nu har gått igenom de frågor vi ville gå igenom har vi föreslagit ett tillskott så att vi rätar upp budget 2009. Det har tvingat fram effektiviseringar och förändringar i många distrikt. En hel del av de åtgärder som myndigheterna har varit tvingade att vidta är bra. Det kommer att göra att vi får bättre resultat och att vi får ut fler poliser bland ungdomar och andra, vilket vi båda är överens om och tycker är angeläget.

Överläggningen var härmed avslutad.

5 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades

Proposition

2009/10:31 till socialförsäkringsutskottet

Motion

2009/10:T2 till trafikutskottet

Prot. 2009/10:15

16 oktober

Svar på interpellation

6 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmäldes att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 15 oktober

2009/10:96 Utbyggnad av järnvägsspår i Furuvik

av *Ulla Andersson* (v)

till statsrådet Åsa Torstensson (c)

2009/10:97 Hög arbetslöshet i Sörmland och i Eskilstuna

av *Laila Bjurling* (s)

till arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin (m)

2009/10:98 Rätt till sjukpenning vid överklagan

av *Lars Lilja* (s)

till statsrådet Cristina Husmark Pehrsson (m)

2009/10:99 Höjd fastighetsskatt efter mönster från Lettland

av *Raimo Pärssinen* (s)

till finansminister Anders Borg (m)

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 20 oktober.

7 § Kammarken åtskildes kl. 9.24.

Förhandlingarna leddes av andre vice talmannen.

Vid protokollet

PER PERSSON

/Eva-Lena Ekman

1 §	Avsägelser	1
2 §	Anmälan om kompletteringsval till utskott	1
3 §	Anmälan om återtagande av plats i riksdagen	2
4 §	Svar på interpellation 2009/10:21 om polisen i Söderhamn och Gävleborg	2
	Anf. 1 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	2
	Anf. 2 ÅSA LINDESTAM (s).....	2
	Anf. 3 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	3
	Anf. 4 ÅSA LINDESTAM (s).....	4
	Anf. 5 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	5
	Anf. 6 ÅSA LINDESTAM (s).....	6
	Anf. 7 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	7
5 §	Hänvisning av ärenden till utskott	7
6 §	Anmälan om frågor för skriftliga svar.....	8
7 §	Kammaren åtskildes kl. 9.24.....	8